

[Aksel Larsen.]

som om dette var et forslag om dansk jurisdiktion over fremmede styrker på dansk område. Det er jo ikke tilfældet. Det er det modsatte, der er tilfældet. Det drejer sig om, at hvis der kommer fremmede troppestyrker hertil under navn af NATO-styrker, så mister Danmark sin jurisdiktion; så bliver der fremmed jurisdiktion. Man kan bare læse lovforslagets § 2, hvor det udtrykkeligt siges, at overenskomstdeltagerne militære myndigheder kan udøve kriminel og disciplinær jurisdiktion på dansk, herunder også grønlandsk territorium, og § 3, hvor det endvidere siges, at anholdelse kan ske, selvom den pågældende ikke sigtes for et efter dansk — henholdsvis grønlandsk — ret strafbart forhold, når det begæres i anledning af sigtelse for forhold, der er strafbart i henhold til vedkommende lands — afsenderlandets — lovgivning, og man ser i § 4, at det udtrykkelig fastslås, at hvis der bliver retsforfølgelse ved et fremmed lands myndighed i Danmark og efter fremmed lands lovgivning, så har danske statsborgere vidnepligt efter de almindelige regler i retsplejeloven og skal straffes, hvis de ikke efterkommer vidnepligten.

Det bliver måske lidt mere tydeligt, når man kigger på overenskomstens artikel VII, hvor der tales om, at dels afsenderlandet, dels modtagerlandet har jurisdiktion.

Må jeg gøre opmærksom på, hvad lovforslagets ophavsmænd selvfølgelig er klar over, at der er en modsigelse mellem (a) og (b) under stk. 1 i artikel VII. Der står under (a):

„skal afsenderlandets militære myndigheder have adgang til i modtagerlandet at udøve al kriminel og disciplinær jurisdiktion, som er dem tillagt i henhold til afsenderlandets lovgivning“,

og derpå siges der i (b):

„skal modtagerlandets myndigheder have jurisdiktion over medlemmerne af en styrke eller et civilt element og disses pårørende, forsåvidt angår lovovertrædelser, der er begået på modtagerlandets territorium og strafbare i henhold til dette lands lovgivning“.

Disse bestemmelser strider mod hinanden, for under a står der, at afsenderlandets militære myndigheder har adgang til at udøve al kriminel og disciplinær jurisdiktion,

og så ved jeg dog ikke, hvor megen betydning b får, i særdeleshed da det åbenbart er noget, der i tvivlstilfælde skal afgøres ved hjælp af særlige aftaler mellem de såkaldte afsenderlande og de såkaldte modtagerlande, hvilket for Danmarks vedkommende formodentlig vil blive mellem det lille og ikke så indflydelsesrige Danmark og et stort og stærkt afsenderland.

Man bliver betænkelig ved det, ikke mindst da det i artikel XVI fastslås, at man på forhånd udelukker de normale internationale instanser fra at afgøre eventuelle stridsspørgsmål. Jeg vil gerne spørge, og jeg vil gerne have det oplyst: Vil det sige, at vi ikke mere anerkender domstolen i Haag? Vil det sige, at vi vil modsætte os vor traktatmæssige forpligtelse til eventuelt at lade De Forenede Nationer tage sig af opståede konfliktspørgsmål? Vil det sige, at vi under sådanne forhold kaster vræg på de hidtil anerkendte internationale retsinstanser, som vi har forpligtet os til at rette os efter og henskyde stridsspørgsmål under? Hvis man gør det, så betyder det, at den lille partner, i dette tilfælde Danmark — for jeg tror ikke, det bliver små lande, der kommer til at sende styrker hertil — forpligter sig til at undlade, om jeg så må sige, at råbe om hjælp til internationale retsinstanser og lader eventuelle stridsspørgsmål afgøre i enrum med den store og stærke fremmede magt, der måtte sende tropper hertil.

Må jeg samtidig minde om, at man må være opmærksom på, at der kan være tale om, at begge lande har lejlighed til at udøve jurisdiktion. Det står i artikel VII, stk. 3, punkt (a), (ii), hvor det udtrykkeligt fastslås, at

„lovovertrædelser, der hidrører fra enhver under udøvelsen af tjenstlig pligt begået handling eller unkladelse“

hører under afsenderlandet, så der er altså ikke nogen som helst tale om, at der kan blive dansk jurisdiktion. Man kan også se det af artikel VII, stk. 8, hvor det udtrykkeligt siges:

„En tiltalt, der af en kontraherende parts myndigheder er blevet stillet for en domstol og er blevet frifundet eller i tilfælde af domfældelse afsoner eller har afsonet sin straf eller er blevet benådet, kan ikke af en anden kontra-